

AKADEMISK HÖGTIDSSKRIFT

2025

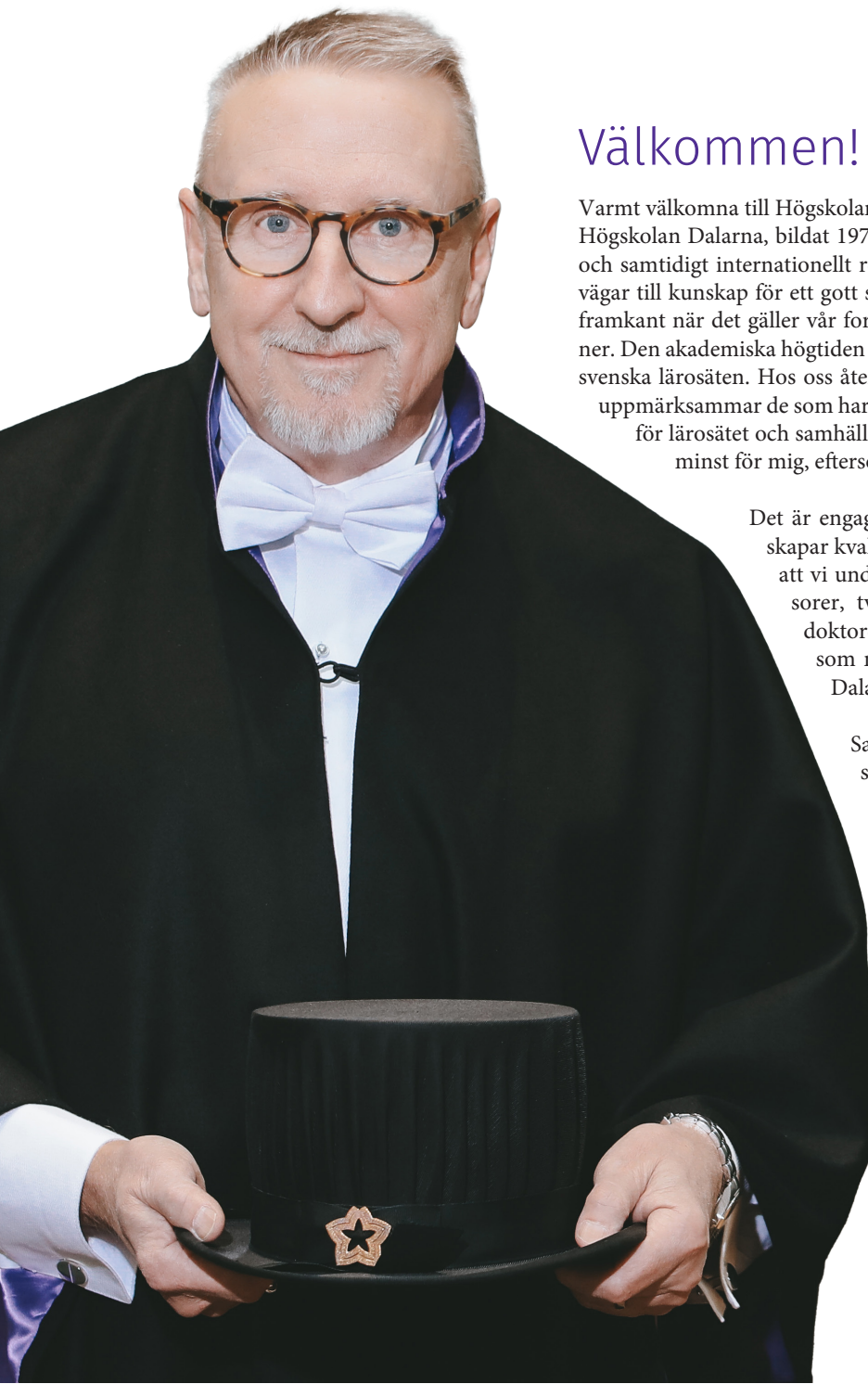

HÖGSKOLAN
DALARNA

PRODUKTION: Avdelningen för kommunikation, Högskolan Dalarna.
TEXTER: Respektive forskare och avdelningen för kommunikation.
FOTO: Ulrika Lundholm Ericsson, Anders Gårdestig.

Inledning.....	5
Professorer	7
Gästprofessorer	14
Docenter	17
Doktorer.....	21
Excellenta lärare	29
Priser	31
Akademisk högtid och symboler	33

Välkommen!

Varmt välkomna till Högskolan Dalarnas akademiska högtid 2025.

Högskolan Dalarna, bildat 1977, är ett ungt, dynamiskt lärosäte rotat i Dalarna och samtidigt internationellt relevant. Vi lever efter vår vision att skapa öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle. Samtidigt som vi strävar efter att vara i framkant när det gäller vår forskning och utbildning så värnar vi våra traditioner. Den akademiska högtiden har anor från medeltiden och förekommer på alla svenska lärosäten. Hos oss återkommer högtiden vartannat år och det är då vi uppmärksammar de som har meriterat sig och de som gjort betydande insatser för lärosätet och samhället i stort. Årets högtid blir dessutom speciell, inte minst för mig, eftersom jag ska installeras som högskolans nye rektor.

Det är engagemanget och kompetensen hos våra lärare som skapar kvalitet och utvecklingskraft. Det är därför glädjande att vi under årets högtid uppmärksammar sex nya professorer, två gästprofessorer, sju docenter, samt tjugotvå doktorer. Utöver dessa uppmärksammas även två lärare som meriterat sig pedagogiskt samt en lärare som får Dalarnas studentkårs pedagogiska pris.

Samverkan är ett signum för lärosätet. En nära samverkan med aktörer i näringsliv och offentlig sektor skapar förutsättningar för att vår verksamhet ska vara relevant och möta viktiga samhällsutmaningar. Det är därför med glädje vi även delar ut högskolans samverkanspris till tre medarbetare och en extern partner.

Avslutningsvis vill jag önska alla som uppmärksammas lycka till med ert fortsatta viktiga arbete. Jag vill rikta ett särskilt tack till de som har gjort högtiden möjlig och samtidigt vill jag passa på att tacka alla medarbetare och studenter för det viktiga arbete som utförs på lärosätet. Tillsammans är vi Högskolan Dalarna.

Jörgen Elbe
Rektor, Högskolan Dalarna

Jörgen Elbe

Rektor

Jörgen Elbe disputerade 2002 i företagsekonomi vid Uppsala universitet och år 2009 antogs han som docent vid samma lärosäte. Under större delen av sin akademiska karriär har han varit anställd vid Högskolan Dalarna. Där har han bland annat varit ämnesföreträdare, prefekt och ledamot i högskolestyrelsen.

År 2017 utnämndes han till meriterad lärare och 2019 befordrades han till professor i företagsekonomi vid Högskolan Dalarna. Samma år utsåg högskolestyrelsen honom till prorektor. I december 2023 utsågs han av regeringen till vikarierande rektor och därefter har regeringen förordnat honom till ordinarie rektor för Högskolan Dalarna från och med den första juli 2024.

Akademi, bildning och samhällsnytta

Vår högskola bildades tillsammans med ett antal andra nya högskolor 1977 som resultat av en högskolereform. Tanken med reformen var att öka tillgängligheten till högre utbildning i landet. Det var en klok tanke. De nya högskolorna har tjänat landet väl och de har utvecklats till att fungera som en regional utvecklingskraft.

Jag har haft förmånen att följa denna utveckling på nära håll och då speciellt den vid Högskolan Dalarna. Själv kom jag redan i mitten av 1980-talet som vilse stockholmare till dåvarande Högskolan i Falun-Borlänge för att påbörja min grundutbildning. Därefter, bortsett från några års arbete i Stockholm och en forskarutbildning i Uppsala, har jag varit högskolan och Dalarna trogen.

Jag har varit med om en utveckling där högskolan initialt hade ett fåtal korta utbildningar med få lärare och studenter till att ha blivit ett fullvärdigt akademiskt lärosäte. Genom insatser från tidigare rektorer och

medarbetare har högskolan idag ett stort utbildningsutbud, egna professorer, omfattande forskning och egna forskarutbildningar, campus i absolut toppklass, en betydande internationalisering och en central och mycket viktig samverkan med näringsliv och offentlig sektor.

Jag är också tacksam över att jag fått vara med om att ge nya generationer av studenter en utbildning och att vi därigenom bidragit till samhällets kompetensförsörjning. Genom att ge utbildningar både på campus och distans når vi många som oavsett bakgrund och förutsättningar fått möjlighet att bilda sig och skaffa sig en utbildning.

Att jag nu som rektor får leda utvecklingen av vårt lärosäte ser jag som det finaste uppdrag jag kunnat få. Vi ska fortsätta stärka den akademiska utvecklingen och vi ska fortsätta vara relevanta för vår region och omvärld. Högskolan Dalarna ska bidra till samhällsnytta och bildning samt vara en kraft i den regionala och nationella utvecklingen.

AKADEMISK HÖGTID

2025

Professorer

André Augusto

Professor i energiteknik

André Augusto kommer ursprungligen från Lissabon, Portugal. Han avlade sin doktorsexamen i hållbara energisystem vid Naturvetenskapliga fakulteten på Lissabons universitet i Portugal, i samarbete med Massachusetts Institute of Technology (MIT) i USA. Han har en masterexamen i teknisk fysik från Instituto Superior Técnico vid Lissabons universitet och har även bedrivit kompletterande studier vid Tekniska universitetet i Eindhoven, Nederländerna. År 2023 började han vid Högskolan Dalarna som professor i energiteknik.

Innan han anslöt sig till Högskolan Dalarna arbetade han vid Arizona State University i USA, där han undervisade och ledde ett forskarteam inom högpresterande solceller och modul-teknologier.

Hållbar och inkluderande övergång till förnybar energi

André Augustos huvudsakliga expertis ligger inom fotovoltaika (PV) system, inklusive solcellers fysik, tillverkning och karakterisering av moduler, lösningar för integrering av solenergi samt hållbarhet för solenergisystem. Han är även intresserad av energianvändning i byggnader och städer, systemövergripande hållbarhet och energirättvisa.

André är med och leder forskargruppen energi- och byggd miljö samt är föreståndare för Sustainable Energy Research Centre (SERC) vid Högskolan Dalarna.

Han är dessutom djupt engagerad i soleforskningscentrum Sverige (SOLVE) och i aktiviteter knutna till International Energy Agency (IEA) med fokus på hållbarheten hos solenergisystem. Andréns övergripande mål är att utveckla energilösningar som smidigt integreras i byggda miljöer och samtidigt främjar socialt välbefinnande.

Anette Bagger

Professor i pedagogiskt arbete

Anette Bagger disputerade 2015 vid Umeå universitet i pedagogiskt arbete med inriktning mot matematik. Avhandlingen undersökte implementeringen av nationella prov i årskurs tre och elever i behov av stödinsatser. Anette har en bakgrund som grundskollärare i matematik och NO-ämnena, specialpedagog och synrådgivare vid Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

Efter att ha etablerat en specialpedagogisk forskningsmiljö som biträdande lektor vid Örebro universitet och meriterat sig till docent och excellent lärare, är hon sedan 2023 professor vid Högskolan Dalarna. Anettes forskning rör kunskapsbedömning, etik, likvärdighet och inkludering i matematik och alla elevers rätt till god utbildning i såväl nationella som internationella projekt.

Bedömning och undervisning: Ett etiskt ansvar

Anette Baggers forskning rör sociopolitiska, etiska och relationella aspekter av matematikundervisning och nationell obligatorisk bedömning. Hon ser undervisning och bedömning som ett etiskt ansvar, där lärares professionella omdöme spelar en avgörande roll för att hantera de etiska dilemmorna som ofta uppstår i bedömningsituationer. Anettes forskningsgärning är särskilt inriktad på grundskolans tidiga år och den anpassade grundskolan.

Genom att kombinera perspektiv från matematikdidaktik, specialpedagogik och bedömningsforskning analyserar hon hur undervisningen kan göras mer inkluderande och tillgänglig. En central fråga i hennes forskning är hur obligatorisk nationell bedömning påverkar elevers möjligheter, undervisningens innehåll och skolans arbete med att möta olika elevers olikhet. I nära samarbete med lärare har hon undersökt hur obligatorisk nationell bedömning kan utgöra en genuin omsorg för lärandet i matematik.

Anette intresserar sig för hur synergieffekter mellan bedömning och undervisning kan skapas – en utmaning men också en förutsättning för att stödja alla elevers lärande.

Anette genomför även policyanalyser av hur matematikundervisning och kunskapsbedömning styrs, regleras och motiveras politiskt samt förändras över tid. Hon intresserar sig för hur dessa processer villkorar lärares arbete och påverkar deras möjligheter att utöva sitt professionella omdöme och att möta elevers varierade behov.

Förutom sin forskning har Anette ledande uppdrag i projekt och nätverk, såsom det Nordiska forskningsnätverket om matematiksvårigheter. Hon är koordinator för forskarskolan ReMath vid Högskolan Dalarna och deltar i internationella sammanhang bland annat genom Erasmus+-projektet DigiLLM och Access Maths, som fokuserar kvalitet och inkludering i digitala undervisningsmaterial.

Lena Dahlberg

Professor i socialt arbete

Lena Dahlberg disputerade i statsvetenskap vid Stockholms universitet år 2004. Hon började vid Högskolan Dalarna år 2009, där hon blev docent i socialt arbete 2013 och professor 2023. Lena är sedan 2012 även anknuten till Aging Research Center vid Karolinska Institutet/Stockholms universitet.

Tidigare har hon arbetat på Stockholms läns Äldrecentrum och Dalarnas forskningsråd, samt Sheffield Hallam University i Storbritannien. Lena har medverkat i ett flertal svenska, brittiska och internationella forskningsprojekt. Hon undervisar främst på socionomprogrammet och handleder flera doktorander. Hon har även förtroendeuppdrag inom Högskolan Dalarna.

Äldre personers relationer och levnadsvillkor

Lenas Dahlbergs forskning handlar om äldre personers levnadsförhållanden, särskilt familjens omsorg om äldre personer, social exkludering och ensamhet. Den hjälp som anhöriga ger till äldre personer brukar kallas informell omsorg. Även om det kan upplevas som positivt att ge sådan hjälp kan det också medföra stress och en risk för försämrad hälsa hos den som hjälper. Därför har många anhöriga behov av stöd och avlösning. I sin avhandling studerade Lena hur kommuner och frivilligorganisationer stödjer anhöriga.

Idag medverkar Lena i flera forskningsprojekt som rör olika aspekter av informell omsorg, såsom äldre personer som hjälper sin partner eller utbytet av stöd mellan äldre personer och deras vuxna barn. Under åren i Storbritannien ledde Lena ett projekt om social exkludering av äldre personer och när hon återvänt till Sverige fick hon ytterligare ett forskningsanslag på detta tema. Social ex-

kludering innebär utanförskap inom flera dimensioner av livet, såsom ekonomiska förhållanden, sociala relationer, politiskt deltagande, tillgång till service och lokalsamhället.

Bland annat visar Lenas forskning att social exkludering har samband med lägre välbefinnande och ensamhet. Det finns många föreställningar om ensamhet bland äldre personer. Lenas forskning har visat att drygt en tiondel av personer som är 77 år eller äldre i Sverige ofta upplever ensamhet, samt att förekomsten inte har ökat sedan början av 1990-talet.

Ensamhet är dessutom mindre vanligt i de nordiska länderna jämfört med Syd- och Centraleuropa. Idag leder Lena bland annat ett större forskningsprogram om ensamhet och psykisk hälsa bland äldre personer. Programmet bedrivs i samverkan mellan Högskolan Dalarna och Aging Research Center.

Rikard Lindell

Professor i audiovisuella studier

Rikard Lindell har en bakgrund inom datavetenskap och musik. Innan han började vid Högskolan Dalarna var han verksam som docent och lektor i datavetenskap vid Mälardalens universitet och tidigare Stockholms universitet. Då bidrog han främst till nya interaktiva gränssnitt för audiovisuella uttryck men också till hur upplevelsedesign och programmering kan integreras för att tillvarata designprocessens upplevelsekaraktärer.

Han har också varit verksam som innovatör, interaktionsdesigner, mjukvaruutvecklare och konstnär med interaktiva ljud- och ljusinstallationer. Dessutom är han kompositör, musiker, låtskrivare och musikproducent och har en examen i elektroakustisk komposition vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Det postdigitala audiovisuella materialet

I sin forskning undersöker Rikard Lindell alternativa metoder för att skapa och utveckla interaktiva artefakter inom audiovisuella medier med fokus på rika upplevelsekaraktärer. Utgångspunkten är en praktikorienterad kunskapssyn där hantverk fungerar som en metafor för att beskriva processen att skapa audiovisuella gestaltningar.

Hantverkaren, kreatören och den reflekterande praktikern besitter förmågan att samtidigt utforska problemet och lösa problemet i konversation med materialet. I ofullständiga situationer berättar materialet för en kreatör genom dennes materialförtrogenhet vad materialet kan eller vill bli, där hantverkaren, konstnären, autören eller kompositören, tar beslut baserat på en uppfattning om de framtida artefakternas gestaltning och upplevelsekaraktärer.

Här kan postdigital användas som ett generativt begrepp för att utforska audiovisuellt material i en process om är medveten om dimensionerna material, förkroppsligande, plats och tid. Konkret kan det innebära att skapa interaktiva gestaltningar eller system som utformas för känslor snarare än visuella gränssnitt eller att ge utrymme för långsam introspektion och reflektion. Metoden bygger på forskning genom gestaltning med tekniska och audiovisuella material som möjliggör nya perspektiv.

Annika Norlund Shaswar

Professor i svenska som andraspråk

Annika Norlund Shaswar disputerade vid Umeå universitet år 2014. I sin avhandling studerade hon sfi-elevs (svenska för invandrare) läsande och skrivande i vardagslivet och inom sfi-undervisningen. Hennes fortsatta forskning har till största delen varit praktisknära och inriktats mot litteracitet, flerspråkighet, undervisning och andraspråksutveckling inom sfi, modersmålsundervisning och lärarutbildning. Annika har även varit verksam som lärarutbildare i svenska som andraspråk och författare av läromedel för blivande och verksamma lärare.

Engagemang viktigt i andraspråksundervisning

Att utveckla ett nytt språk är krävande, särskilt om det handlar om att som vuxen utveckla en språknivå som räcker för kommunikation i fortsatt utbildning och yrkesliv. Därför är det grundläggande att andraspråksundervisning är engagerande, meningsfull och knyter an till elevers tidigare erfarenheter, nuvarande livssituation och livsmål.

I sin forskning har Annika Norlund Shaswar i samarbete med forskare och lärare ägnat sig åt att utforska och utveckla främst sfi-undervisning, samt även modersmålsundervisning. Hon har bland annat belyst hur inlärningsstrategier, samtal i klassrummet, och elevers språkkunskaper kan fungera som stöd för deras utveckling av svenska.

Ett närliggande tema i hennes forskning är hur lärarutbildningar förbereder blivande lärare för att undervisa språkligt heterogena elevgrupper. Tillsammans med kollegor har hon funnit att enligt grundlärarutbildningarnas kursplaner är kunskap om språklig och kulturell mångfald huvudsakligen begränsad till språkämnen svenska och engelska.

Camilla Udo

Professor i socialt arbete

Camilla Udo är socionom och legitimerad hälso- och sjukvårdskurator. Hon disputerade i hälsovetenskap vid Mittuniversitetet 2012 med en avhandling om existentiella frågor inom cancersjukvård. Camilla har sedan disputation arbetat med samverkan i socialt arbete genom sitt uppdrag som klinisk lektor i Region Dalarna och Högskolan Dalarna.

Hon utsågs till docent i socialt arbete 2019 och tillträdde som professor i samma ämne 2023. Camilla undervisar, handleder doktorander och är verksam i högskoleövergripande nämndarbete. Hennes forskning fokuserar på psykosocialt stöd till barn och familjer när en familjemedlem har svår sjukdom.

Psykosocialt stöd till barn och familjer

Camilla Udo har i sin forskargärning fokuserat på psykosocialt stöd till barn och familjer där hon arbetar nära verksamhet och familjer. Bland annat verkar hon i projekt där manualbaserad psykosocial stödintervention utvärderas, undersöker implementeringsprocesser av psykosocialt stöd i olika kontexter samt implementering av nationella riktlinjer för att stärka barns rätt till vård och stöd på lika villkor.

Metodologiskt tillämpar Camilla förutom interventionsforskning främst kvalitativa studier med fokus på barn, unga och deras familjers perspektiv. Hon undersöker även ställningstaganden och etiska dilemman kring barn med svår sjukdom liksom barns position vid de olika

stödinsatserna, både barnet med svår sjukdom och deras syskon. Idag saknas ofta evidensbaserade stödinterventioner inom psykosocialt arbete och alla har inte lika tillgång till personcentrerat stöd. Det behövs mer interventionsforskning inom det komplexa psykosociala fältet för att utveckla och säkerställa jämlik tillgång till stöd.

Thomas Strandberg

Gästprofessor i socialt arbete

Thomas Strandberg är socialarbetare och yrkeslärare i social omsorg. Han disputerade i handikappvetenskap vid Örebro universitet 2006 och anställdes efter det som lektor i vårdvetenskap vid samma lärosäte. Mellan 2009 och 2017 hade han olika ledningsuppdrag vid universitetet, bland annat som prefekt vid institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete.

År 2017 utsågs han till docent och anställdes 2020 som professor vid Högskolan Dalarna. År 2023 återvände han till Örebro universitet som prodekan för fakulteten för humaniora och socialvetenskap. Sedan 2024 är Thomas gästprofessor i socialt arbete vid Högskolan Dalarna.

Välbefinnande vid funktionsnedsättning

Ämnet för Thomas Strandbergs avhandling var omställnings- och stödprocesser efter förvärvad traumatisk hjärnskada i vuxen ålder. Hans resultat visade bland annat att även lindriga skador kan få betydande konsekvenser och att, det trots stark motivation, kan finnas svårigheter vid återgång i arbete. Resultaten visade också att samhällets stödssystem ofta är så komplext att det kan vara svårt att navigera för personer med förvärvad hjärnskada. Därför lyfte han i avhandlingen fram behovet av en koordinator.

Efter disputationen har Thomas fortsatt sin forskning med projekt inriktade på vardagslivets förutsättningar för personer med funktionsnedsättningar. Exempel på det är studier om återgång i arbetslivet efter förvärvad hjärnskada, välfärdskonsekvenser efter återkallat körkort på grund av synfältsbortfall och arbetslivsinriktad rehabilitering enligt en stödmodell kallad Supported Employment.

De senaste forskningsprojekten handlar om att utvärdera effekten av ett föräldrastödsprogram för föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning eller kognitiva svårigheter. Han samarbetar också med forskare från Sverige och Australien kring rehabiliteringsinsatser för kvinnor med förvärvad traumatisk hjärnskada.

Inom kort startar han, tillsammans med en kollega, ett projekt där ett dataspel ska utvecklas som stöd för samspel och interaktion för flickor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Metodologiskt tillämpar han främst kvalitativa metoder även om han på senare tid har ägnat sig åt kvantitativa studier och litteraturstudier.

Jorryt van Bommel

Gästprofessor i matematikdidaktik

Jorryt van Bommel började arbeta som lärarutbildare i matematikens didaktik vid Karlstads universitet år 2000. Hon dispute-rade 2012 vid samma lärosäte och antogs våren 2019 som docent. Hon har varit koordinator för ämnesövergripande forskarskolor och samarbetar med kollegor från olika universitet i diverse forskningsprojekt.

Sedan 2023 arbetar hon som gästprofessor i matematikdidaktik vid Högskolan Dalarna. Genom att anordna seminarier, handleda doktorander och stötta lektorer och adjunkter både i forskning och undervisning arbetar hon för att utveckla den matematikdidaktiska forskningsmiljön vid Högskolan Dalarna. Parallellt arbetar hon som Professor II vid Høgskolen Innlandet i Norge med liknande uppdrag.

Matematikdidaktik i olika undervisningspraktiker

Den forskning Jorryt van Bommel bedriver är mångsidig och hon är just nu involverad i tre projekt som fokuserar på småbarnsmatematik, matematiklärare på sociala medier och särskild begåvning. Ett särskilt intresse riktar Jorryt mot problemlösning för elever i skolstartsåldern. I ett praktikenära projekt arbetar hon med andra forskare och verksamma förskoleklasslärare för att utveckla en undervisningspraktik där elever får möta matematik som utmanar och som bidrar till att upptäcka matematik och sig själv som elev i matematik.

Jorryt har även ett stort intresse för matematiklärarutbildning och professionalisering. Hennes avhandling *Improving teaching, improving learning, improving as a teacher*, fokuserade på lärarutbildarnas undervisning av matematikdidaktik. Intresset för matematiklärarutbildning och professionalisering ledde till ett projekt finansierat av Vetenskapsrådet där hon analyserade matematiklärarnas aktiviteter på Facebook. Studien visade att lärarna fo-

kuserar på matematikdidaktiska dilemma när de kommunicerar med varandra. De frågar om stöttning samt stöttar varandra i hög grad i sina samtal i Facebookgrupperna.

I ett nytt projekt undersöker Jorryt, tillsammans med kollegor, vad som händer i olika undervisningsinlägg på Youtube, där lärare lägger ut genomgångar, uppgiftsberäkningar och annat för egna och andras elever. För ämnet matematik har inläggen på Youtube ett tydligt fokus på ämnet med en stark koppling till skolans matematik. Inläggen är komplexa med mycket fackterminologi och bilder och illustrationer används för att konkretisera. Det är viktigt att studera dessa digitala undervisningspraktiker för att få en inblick i hur olika ämnen konstitueras i inläggen och vilket lärande som möjliggörs.

AKADEMISK HÖGTID

2025

Docenter

Docenter

Johan Borg

Johan Borg utnämndes till docent i medicinsk vetenskap i mars 2023. Han är civilingenjör och disputerade 2011 vid Lunds universitet med avhandlingen "Assistive technology, human rights and poverty in developing countries – perspectives based on a study in Bangladesh".

Sedan 2019 är han lektor i medicinsk vetenskap med inriktning mot välfärdsteknik. Genom tvärvetenskaplig forskning om assisterande teknik vill Johan bidra till ökad livskvalitet för personer med funktionsnedsättningar och äldre, både i Sverige och globalt. Han intresserar sig för frågor om behov, utformning och införande av välfärdsteknik, tekniska hjälpmedel och tillgänglighetsåtgärder, samt för policy- och kompetensförsörjningsfrågor inom området.

Maria Fjellfeldt

Maria Fjellfeldt utnämndes till docent i socialt arbete vid Högskolan Dalarna i februari 2024. Hon disputerade 2017 vid Umeå universitet med avhandlingen "Choice as governance in community mental health services". Hon är ledamot i centrumrådet för forskningscentret Kunskapsimplementering och patientsäkerhet (KIPS). Maria forskar främst om psykisk hälsa och ohälsa, både ur ett samhällsperspektiv och ett organisations- och individperspektiv.

Hennes forskning fokuserar på frågor om platsens betydelse inom socialt arbete, implementering av suicidförebyggande arbete på nationell och lokal nivå, samt delat beslutsfattande inom det svenska vård- och stödsystemet. Hon intresserar sig även för bildskapande interventioner inom socialt arbete, och för visuella forskningsmetoder.

Man Gao

Man Gao utnämndes till docent i kinesiska vid Högskolan Dalarna i oktober 2024. Hon disputerade 2008 vid Yale University med avhandlingen "Mandarin Tones: an articulatory phonology account." Sedan 2010 är hon anställd som lektor i kinesiska.

Hennes forskning fokuserar på produktion och perception av kinesiska toner, inläring av kinesiska som andraspråk och främmande språk samt fonologi och fonetik i olika engelska varieteter. Hon har även ett forskningsintresse för inlärnings- och utbildningsfrågor kopplade till mandarin.

Kristina Hildebrand

Kristina Hildebrand utnämndes till docent vid Högskolan Dalarna i november 2024. Hon disputerade 2001 vid Uppsala universitet med avhandlingen "The female reader at the round table: religion and women in three contemporary arthurian Texts".

Kristinas forskning behandlar i huvudsak marginalisering, genus, sexualitet och funktionsvariationer inom samtida och historiska texter främst om Kung Arthur. Hennes forskning tar även upp frågor om nationella narrativ, i synnerhet hur de används för att formulera och avgränsa identiteter hos såväl grupper som individer.

Madeleine Michaëlsson

Madeleine Michaëlsson utnämndes 2023 till docent i utbildningsvetenskap med inriktning mot pedagogiskt arbete vid Högskolan Dalarna.

Hon disputerade 2016 vid Uppsala universitet med avhandlingen ”Privata bidrag till folkskolan: Järnbruken och det svenska folkskoleväsendet 1850–1930”. Madeleine forskar främst kvantitativt och tvärvetenskapligt, med ämnesområden som sträcker sig från utbildningshistoria till studier av förutsättningar för adhd-diagnostisering genom mendelsk randomisering.

Hennes forskning fokuserar på att undersöka betydelsen av resurser för utbildning, genom studier av deras form och omfattning. Hon har även undersökt hur lärosäten förankrar forskning i lärarutbildningarna, vilket har gett insikter om särdragen i lärarutbildning som professionsutbildning.

Maria Olsson

Maria Olsson utnämndes till docent i pedagogiskt arbete vid Högskolan Dalarna i september 2024. Hon disputerade 2016 vid Stockholms universitet med avhandlingen ”Lärares ledarskap som möjliggörande och begränsande för ’alla’ barn. En deltagarorienterad studie”. Sedan 2017 arbetar hon som lektor i pedagogiskt arbete.

Marias forskning är praktisknära och fokuserar framför allt på hur man kan arbeta främjande och förebyggande för barn som riskerar att få svårigheter i förskola eller skola. Hennes forskning är också tvärvetenskaplig, där hon tillsammans med kollegor har undersökt samverkan mellan utbildning, hälso- och sjukvård och socialtjänst. Hon har dessutom ett stort intresse för aktionsforskning och deltar i flera aktionsforskningsnätverk.

Anders Persson

Anders Persson blev 2023 utnämnd till docent vid Högskolan Dalarna. 2017 disputerade han med avhandlingen ”Lärartillvaro och historieundervisning” vid Umeå universitet. Anders har varit aktiv i tankesmedjan Humtank, ordförande för Historielärarnas förening och är medlem i insynsrådet för Statens historiska museum.

Anders forskning har varit inriktad på både samtida ämnesdidaktik och utbildningshistoria. Ett återkommande tema är lärarprofessionellt omdöme och utrymmet för bildning. Han har medverkat i ett par internationella forskningsprojekt, ett nationellt projekt finansierat av Vetenskapsrådet (VR) om kontroversiella frågor i högstadiets SO-undervisning, samt ett antal fleråriga FoU-projekt i samverkan med regionala huvudmän. Under det senaste året har han även ägnat sig åt lärarutbildningens historia.

AKADEMISK HÖGTID

2025

Doktorer

Erika Bomström Aho

Erika Bomström Aho, filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Hon disputerade i september 2023 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen ”Villkor för lärande: Utbildning på språkintruktionsprogrammet ur lärar- och elevperspektiv”. Avhandlingen bidrar med kunskap om villkor för lärande som erbjuds på Introduktionsprogrammet språkintruktionsprogrammet.

Resultatet visar bland annat att kunskaper i svenska, kunskaper uttryckta på svenska och som lärs ut i svensk skola, tillskrivs värde av lärare och elever på språkintruktionsprogrammet. Vidare framgår att skolkunskap som elever tidigare förvärvat tillskrivs högre värde och framställs på ett annat sätt än kunskaper som förvärvats utanför formell skola och utbildning.

Magnus Fahlström

Magnus Fahlström är filosofie doktor i pedagogiskt arbete och disputerade med avhandlingen ”Teaching mathematics in a physical environment - act, react, or avoid?” vid Högskolan Dalarna oktober 2024. Han tog ämneslärarexamen i matematik och datavetenskap vid Uppsala universitet 1996 och arbetade som lärare på gymnasium och komvux innan han började vid Högskolan Dalarna 2010.

Magnus undervisar blivande och verksamma lärare i matematik, matematikdidaktik och programmering. Hans avhandling handlar om betydelsen av den fysiska miljön i skolan och identifierar tre typer av situationer kopplade till klassrumsmiljön. Beroende på miljöns kvalitet kan lärare agera ut hela sin repertoar eller tvingas justera den tänkta undervisningen och kompensera för brister i den fysiska miljön, alternativt välja att undvika en viss aktivitet helt och hållet.

Marcus Falk Johansson

Marcus Falk Johansson är filosofie doktor i vårdvetenskap. Han disputerade i april 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen ”For better and for worse, till death do us part: Support needs of persons caring for a co-habitant spouse or partner with dementia”.

År 2018 tog Marcus socionomexamen vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola och magisterexamen i socialt arbete vid Södertörns Högskola. Innan forskarstudierna arbetade han som forskningsassistent och adjunkt. I sin avhandling har Marcus undersökt skillnader i anhörighetskapet hos personer som vårdar en partner med demens, de negativa och positiva konsekvenserna av anhörighetskapets samt uppfattningar om och utformning av stöd. Avhandlingen belyser även den föränderliga situationen för de som vårdar en partner och den äktenskapliga relationens betydelse för deras mående.

Åsa Grek

Åsa Grek är filosofie doktor i mikrodataanalys. Hon disputerade i september 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen ”Firm policies and critical data sources”. Avhandlingen består av två delar: en som fokuserar på induktiv kvantitativ metodforskning och en som undersöker små- och medelstora företag samt de policys som påverkar dessa. Åsa har bland annat studerat effekterna av korttidspermitteringsstödet på små- och medelstora företag.

Hon fann att företag som fick stödet hade färre anställda efter pandemin, men ökade produktiviteten. Vidare undersöktes stödet för företagsöverlevnad och resultaten visade att korttidspermitteringsstödet hade blandade effekter på företagsöverlevnad. Medelstora företag gynnades mest, medan små företag påverkades negativt.

Andreas Isgren Karlsson

Andreas Isgren Karlsson är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Han disputerade i oktober 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Digital technology and environmental sustainability in physical education and physical education teacher education". Avhandlingen belyser integrationen av digital teknologi och hållbarhetsfrågor i lärarutbildning och skola.

Den visar att digital teknologi har fått större genomslag än hållbarhet, delvis på grund av styrdokumentens fokus. Samtidigt är lärarnas engagemang avgörande för framgång. Lärarstudenter känner sig ofta oförberedda på att använda digital teknologi, medan hållbarhetsfrågor upplevs som abstrakta och svårintegrerade. Hans forskning presenterar konkreta rekommendationer för att stärka lärarutbildningen och framtida lärares kompetens.

Jonah Kiruja

Jonah Kiruja är filosofie doktor i vårdvetenskap. Han är yrkesverksam inom vård och hälsa och forskar med inriktning på mödra- och barnhälsa. Med erfarenhet inom utbildning och praktik för hälso- och sjukvårdsyrken brinner Jonah för att förbättra kvaliteten på vården genom forskning och utbildning.

Hans forskning fokuserar på att öka förståelsen för mödra- och perinatal hälsa genom att undersöka hur socio-kulturella och systemiska faktorer påverkar hälsoutfall. Med en grund i evidensbaserad praxis syftar arbetet till att utveckla transformativa och kontextspecifika strategier för att förbättra kvaliteten, tillgängligheten och rättvisan i re-produktiva hälsotjänster.

Malin Kronqvist Håård

Malin Kronqvist Håård är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Hon disputerade i augusti 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Technologies of power in a state-initiated school improvement programme: governing by school self-improvement". Avhandlingen undersöker styrning och maktstrukturer inom det storskaliga skolutvecklingsprojektet Samverkan för bästa skola (SBS).

Hon problematiserar det till synes ensidiga fokuset på lokala skolaktörer som problemet, vilket riskerar att förbise andra potentiella strukturella orsaker till de upplevda problemen. Avhandlingen belyser också svårigheten att motstå dominerande diskurser om förbättring och ansvarsskyldighet och visar hur dessa påverkar professionella identiteter och praktiker.

Ross May

Ross May är filosofie doktor i mikrodataanalys. Han disputerade i mars 2023 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "On the feasibility of reinforcement learning in single- and multi-agent systems: The cases of indoor climate and prosumer electricity trading communities".

Ross inledde sin akademiska resa med att läsa "The music of the primes" av Marcus du Sautoy, vilket inspirerade honom att studera matematik vid University College London. Hans forskning fokuserar på algoritmisk prissättning inom lokala energimarknader (LEMs) och tillämpningen av multi-agent reinforcement learning (MARL) för optimering.

Ross undersöker även blockchain-teknikens roll i att transformera dessa marknader och studerar hur algoritmer och prissättningsstrategier påverkar konkurrens och lönsamhet på detaljhandelsmarknader.

Luis Oliveira

Luis Oliveira är filosofie doktor i mikrodataanalys. Han disputerade i januari 2023 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Decision-making strategies of internationalization under challenging times: Lessons from SMEs".

Avhandlingen undersöker hur användningen av icke-prediktiva beslutsstrategier vid internationalisering påverkas av institutionella och nätverksrelaterade utmaningar som förstärkts av avglobalisering och COVID-19-pandemin. Studien visar att prestationerna för icke-prediktiva strategier kan förbättras när små och medelstora företag (SME:er) etablerar sig i utvecklade länder. Samtidigt framkommer att den generellt positiva påverkan av affärsnätverk kan störas av ökningen av internetbaserade aktiviteter och den förtroendekris som påverkar globala marknader.

Anna Ramberg

Anna Ramberg är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Hon disputerade i november 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Selfies, springfilmer och tjuvjakter: förskolebarns bildskapande och estetiska utforskande med digitala verktyg".

Avhandlingen bidrar till en fördjupad förståelse av barns bildskapande och estetiska utforskande i förskolan, med ett särskilt fokus på digitala verktyg som ett visuellt skapandematerial. Studien utvecklar kunskap om barns visuella och estetiska uttryckssätt genom att formulera begrepp för deras processer och bilder. Avhandlingen visar även exempel på hur konstbaserade pedagogiska metoder kan tillämpas i arbete med digitala verktyg.

Paria Sadeghian

Paria Sadeghian är filosofie doktor i mikrodataanalys. Hon disputerade i maj 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "A multi-dimensional approach to human mobility and transportation mode detection using GPS data".

Avhandlingen fokuserar på att använda GPS-data för att förstå och förutsäga hur människor rör sig och vilka transportmedel de använder. Den utforskar innovativa metoder för att exakt identifiera transportmedel inom GPS-spåringsdata genom en kombination av maskininlärningstekniker. Det övergripande målet är att förbättra analys och planering av transportsystem.

Nausheen Saeed

Nausheen Saeed är filosofie doktor i mikrodataanalys. Hon disputerade i mars 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Objective assessment of loose gravel condition using machine learning with audio-visual observation."

Hennes forskning handlar om att bedöma grusvägars skick, något som är avgörande för hållbar ekonomisk utveckling i landsbygdsområden. Genom att granska manuella metoder som används globalt och utveckla datadrivna tekniker visar Nausheen hur maskinell hörsel och syn kan användas för att förbättra noggrannheten med hjälp av ljud- och bilddata.

Med resurser som Google Street View demonstrerar hon fördelarna med automatiserade metoder jämfört med traditionella arbetssätt. Nausheen lyfter fram möjligheten att använda AI-baserade mobila enheter för att samla in data i realtid, vilket skulle kunna optimera underhållsplanering och vägförbättringar.

Roxan Saleh

Roxan Saleh är filosofie doktor i mikrodataanalys. Hon disputerade i maj 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Towards smart maintenance: Machine learning based prediction of retroreflectivity and color of road traffic signs". Avhandlingen undersöker hur vägmärkens retroreflektivitet och färg förändras över tid och hur detta påverkar synbarheten. Dataanalyser från Sverige, Kroatien och Danmark visar att retroreflektivitet och färg minskar årligen och att nedbrytningsmönstren varierar beroende på färg, placering, riktning och miljöfaktorer.

Maskininlärningsbaserade prediktiva modeller föreslås för att optimera underhållsstrategier och bidra till hållbara materialval, vilket ökar trafiksäkerheten genom att säkerställa att vägmärken förblir synliga och effektiva under hela sin livslängd.

Jennie Silverplats

Jennie Silverplats är filosofie doktor i vårdvetenskap. Hon arbetar som verksamhetsutvecklare på Mora lasarett och disputerade vid Högskolan Dalarna i juni 2024 med avhandlingen "Hjärtstopp och hjärtlungräddning på sjukhus i Sverige - sjukvårdspersonalens kompetens och följsamhet till riktlinjer". Avhandlingen visar att sjukvårdspersonalens kunskaper och färdigheter i hjärt-lungräddning verkar bristande och behöver förstärkas genom mer frekvent träning, samt att följsamheten till initiala behandlingsriktlinjer behöver förbättras.

Resultaten visar hur avgörande de initiala åtgärderna är för patienters överlevnad. Det framgår också att alla hjärtstopp inte rapporteras till det Svenska Hjärt-lungräddningsregistret, en viktig källa för forskning och kvalitetsarbete.

Veronica Sjöberg

Veronica Sjöberg är filosofie doktor i vårdvetenskap. Hon disputerade i november 2023 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "eVIS – A digital support for physical activity in patients with chronic pain".

I avhandlingen beskrivs utvecklingen och utvärderingen av en ny tilläggsbehandling, eVIS (visualisering av fysisk aktivitet och smärta), som är framtagen för multimodal smärtrehabilitering. Arbetet omfattar validering av kommersiella aktivitetsmätare, en utvärdering av patienters, klinikers och forskares uppfattningar om eVIS relevans, användarvänlighet och säkerhet, samt en pilotutvärdering av design och genomförande av en registerbaserad randomiserad klinisk studie. Syftet med studien är att undersöka eVIS effektivitet för att förbättra hälsan hos personer med långvarig smärta.

Maria Walla

Maria Walla är filosofie doktor i pedagogiskt arbete. Hon disputerade i juni 2024 vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Matematik i förskoleklass. En studie om bedömning och matematikundervisning vid skolstart".

Avhandlingen har bidragit till ökad kunskap om den svenska förskoleklassens bedömningspraktik i matematik samt hur det är möjligt att utforma en likvärdig matematikundervisning med utgångspunkt i bedömningen för förskoleklass.

Resultatet visar att i jämförelse med internationella bedömningsmaterial som används vid skolstart sticker bedömningsmaterialet för svensk förskoleklass ut. I stället för att fokusera på elevers tidiga taluppfattning, som internationella bedömningsmaterial, hamnar det matematiska innehållet i bakgrunden i det svenska bedömningsmaterialet.

Doktorer forskarutbildade vid annat lärosäte

Åsa Bergman Bruhn

Åsa Bergman Bruhn är filosofie doktor i arbetsvetenskap. Hon disputerade i mars 2023 vid Karlstads universitet med avhandlingen "The double-sided nature of lifestyle-oriented work within the Swedish equine sector - Characteristics and consequences for employee health and well-being." Avhandlingen belyser arbetsförhållanden inom hästnäringen och fenomenet livsstilsinriktat arbete, som sker i skärningspunkten mellan arbete och fritid.

Resultaten visade att arbetet upplevdes både attraktivt och meningsfullt, men också krävande och utmanande. Vidare framkom en acceptans för de tuffa arbetsförhållandena och överarbete, samt ett visst motstånd mot att förändra rådande arbetsförhållanden och kultur. Den dubbelsidiga karaktären av arbetet kan både främja och utmana viljan att stanna kvar i yrket.

Hannele Junkala

Hannele Junkala är filosofie doktor i naturvetenskapernas ämnesdidaktik med genusinriktning. Hon disputerade i januari 2024 vid Umeå universitet med avhandlingen "Balansakter - kroppar, sexualiteter och det oväntade: kritiska och didaktiska perspektiv på sexualundervisning inom biologiämnet". I avhandlingen analyseras biologiböcker för högstadiet och klassrumsundervisning i årskurs 8.

Resultaten visar att biologiböcker ofta saknar information om asexualitet och intersex, ett paraplybegrepp för medfödda variationer i könsorgan, kromosomer eller hormoner. Vidare framkommer att lärares förmåga att fånga upp oväntade elevuttalanden kan öka elevengagemanget och bredda innehållet i sexualundervisningen.

Sofia Lindén

Sofia Lindén är filosofie doktor i språkdidaktik. Hon disputerade i november 2024 vid Stockholms universitet med avhandlingen "Stöttning för utveckling av språk och kunskap i studiehandledning i svensk grundskola".

Avhandlingen bidrar till utvecklad kunskap om stöttning i studiehandledning. Resultatet visar på komplexitet av stöttning som aktualiserar behovet av att ha öppen syn på språkanvändning i flerspråkiga utbildningssammanhang, behovet av att ha kännedom om studiehandledningsverksamheten, samt behovet av samvekan mellan studiehandledare, ämneslärare och skolledning.

Puneet Saini

Puneet Saini är filosofie doktor i energiteknik. Han disputerade i november 2023 vid Uppsala universitet med avhandlingen "Solar integrated heating systems: Applications in buildings and industries".

Avhandlingen utvecklar kunskap om solvärmesystem och deras industriella tillämpningar för att generera värme utan att bränna fossila bränslen. Resultaten visar att hybrid-system, som kombinerar flera teknologier på ett optimalt sätt, kan uppnå de bästa resultaten både ekonomiskt och miljömässigt. Det finns ett behov av en bredare spridning av tillgängliga lösningar så att varor som produceras i industrier får ett lägre koldioxidavtryck jämfört med idag.

Helén Sterner

Helén Sterner är filosofie doktor i matematikdidaktik. Hon disputerade i november 2024 vid Linnéuniversitetet med avhandlingen "Lärarnas och elevernas lärande om funktionstänkande: En utbildningsvetenskaplig designstudie i en algebraisk undervisningspraktik". Avhandlingsprojektet genomförs som en interventionsstudie med matematiklärare från årskurs 1 och 6.

Fokus för intervention är elevers funktionstänkande och algebraiska generaliseringar i arbete med geometriska mönster. Resultatet visar att grafen är en central representation för att möjliggöra för elevsamtal och lärande om samvariation och korresponderade relationer.

Viktoria Waagaard

Viktoria Waagaard är filosofie doktor i didaktik med inriktning svenska. Hon disputerade i maj 2023 vid Uppsala universitet med avhandlingen "Ämnesliteracy i samhällskunskapsämnet. Ett ämnes specifikt bidrag till ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt". I studien observeras undervisning i samhällskunskap i två språkligt heterogena klassrum, där uttryck för samhällskunskapens ämnesliteracy analyseras.

Resultaten visar att undervisningen främst är muntlig, med få inslag av läsning och läromedel. Analysen visar att elevers bearbetning av ämnesord gynnas av lärarens explicita stöttning. I analysen framträder även att samhällsvetenskapliga tankeredskap kommer till uttryck i samhällskunskapsundervisningen, vanligast är tankeredskapet "orsaker och konsekvenser".

AKADEMISK HÖGTID

2025

Excellentia lärare

Excellent lärare

Lena Dafgård

Lena Dafgård utsågs till excellent högskolepedagogisk utvecklare 2023. Hon har undervisat i högskolepedagogik på olika lärosäten sedan 2011. Lena har lärarlegitimation i franska, engelska och svenska, flera magisterexamina i pedagogik och lång erfarenhet av att undervisa i årskurs 1–9, på komvux, inom uppdragsutbildning och högre utbildning.

Lena utgår alltid från pedagogiken och studenters aktiva lärande. Hon började undervisa på distans 1994 och är särskilt intresserad av att utveckla pedagogiken inom nätbaserad utbildning med stöd av digitala teknologier. Hon har doktorerat i tillämpad IT med inriktning mot utbildningsvetenskap och hennes forskning är inriktad mot högskolepedagogik och användning av video. Lena är läromedelsförfattare och pedagogisk expert inom forskarskolan SWEAH.

Céline Rocher Hahlin

Céline Rocher Hahlin utsågs till excellent lärare i november 2023 och är lektor i franska med språkvetenskaplig inriktning. Céline delar sin tjänst mellan undervisning inom ämnena franska och pedagogiskt arbete och forskning om språklärande och språkundervisning.

Céline har 20 års erfarenhet som gymnasielärare i tyska och franska där språkdidaktiska frågeställningar har varit vägledande för hennes arbete. Den tydliga kopplingen mellan hennes forskning och undervisning inom ämnesläsprogrammet, samt hennes arbete med språkstudenterna i de kurser hon undervisar, ligger till grund för den lärare och forskare hon är. Céline har nyligen blivit invald som ledamot i utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) vid Högskolan Dalarna.

AKADEMISK HÖGTID

2025

Priser

Samverkanspriser

Samverkanspriser delas ut till en extern samverkanspartner och till medarbetare eller verksamhet vid högskolan som i praktisk handling har gjort insatser för att utveckla samverkan mellan Högskolan Dalarna och näringsliv, offentlig sektor eller andra aktörer i Dalarna, Sverige eller övriga världen.

Hans Ersson, Johan Heier, Désirée Kroner

Sedan ett drygt år har lärarkollegiet inom högskoleingenjörsprogrammet i hållbara energisystem utvecklat programinnehållet tillsammans med Hitachi Energy. Utvecklingen planeras att fortsätta med ytterligare programkurser.

Genom samarbetet får högskoleingenjörsstudenterna förståelse för hur industrins tekniktillämpning går till, och de blir väl rustade för att ta sig an den gröna omställningen som yrkesverksamma. Akademien och näringslivet har olika organisationskulturer, men samarbetet har bidragit till en ökad ömsesidig förståelse som gynnar fortsatt samverkan.

Johan Heier och Hans Ersson, programansvariga och Désirée Kroner, universitetsadjunkt, har med stort engagemang och tillsammans med övriga lärare i programmet, ansvarat för det framgångsrika utvecklingsarbetet.

Håkan Flink

Med en positiv anda och stor entusiasm har Håkan Flink bidragit till det programutvecklingsarbete som medarbetare från Hitachi Energy och programansvariga och lärarkollegium på högskoleingenjörsprogrammet i hållbara energisystem bedrivit tillsammans.

Håkan Flink ser det ömsesidiga värdeskapandet i näringslivets samverkan med akademien. Han har möjliggjort de kontakter som har varit en förutsättning för utveckling av det professionsnära innehållet i programmet vars studenter förbereds för att på ett kvalificerat sätt medverka till den gröna energiomställningen.

Pedagogiskt pris

Pedagogiskt pris delas ut av Dalarnas studentkår till den som har förmåga att anpassa sitt stöd efter olika studentgrupper och dela med sig av sitt engagemang inom sitt ämne samt skapa en bra kontakt med studenterna.

Andreas Andersson

Andreas Andersson är en lärare som alltid sätter sina studenter i första rummet genom att vara stöttande, tålmodig och hålla ett glatt humör. Hans pedagogiska förhållningsätt öppnar upp för nya perspektiv och uppmuntrar studenterna att våga prova sina vingar för att nå bättre resultat. Den tid och det engagemang han investerar i sina studenter utbildning höjer undervisningens kvalitet och skapar möjligheter som gynnar deras utveckling.

Hans förmåga att omvandla en svår dag till en bättre och hans omtanke om att alla ska förstå innan han går vidare, visar på ett starkt engagemang. Många lovord kan riktas till Andreas, men det mest framträdande är hur han påminner studenterna om att vi alla är mänskliga och att det är okej att inte alltid vara perfekt – en insikt som skapar en trygg och uppmuntrande lärandemiljö. Studenterna är eniga i sin uppfattning, och hans uppmuntran att våga prova sig fram bekräftar att han är en välförtjänt mottagare av det pedagogiska priset.

AKADEMISK HÖGTID

2025

Akademisk högtid
och symboler

Akademisk högtid

Högskolan Dalarna vilar på en tradition av utbildning sedan 1800-talet. Bergsskolan, den första tekniska högre utbildningen i landet, började sin verksamhet 1822. Det första småskoleseminariet i Sverige ordnades av dåvarande skolprästen i Stora Tuna 1864 och Kopparbergs Läns Landstings sjuksköterskeskola startade 1894. I samband med högskole-reformen 1977 blev Högskolan Falun/Borlänge en naturlig fortsättning för högre utbildning i Dalarna. Regeringen beviljade högskolan rätten att från och med den 1 januari 1996 kallas Högskolan Dalarna.

Vid den akademiska högtiden promoveras hedersdoktorer och nyblivna doktorer. Nya professorer och rektor installeras. Gästprofessorer och adjungerade professorer välkomnas med ett diplom. Nyblivna docenter och de doktorer som avlagt sin examen vid annat lärosäte, lektorer befordrade på konstnärlig, samt meriterad lärare eller excellent lärare för pedagogiska meriter uppmärksammas med diplom.

Doktorspromotion

Doktorspromotion har förekommit i Sverige sedan tidigt 1500-tal. Promotion kommer av latinets *promovere* som betyder föra fram och är en ceremoniell bekräftelse på värdigheten för den nya doktorn. Den nya doktorn får ta emot en krans eller doktorshatt och diplom samt rätten att bära doktorsringen. Insignierna har sina rötter från medeltiden. Från början symboliserades insignierna av hatten, ringen och en bok med privilegier som senare har ersatts av diplom. Handslaget är en viktig symbol som betyder ”var hälsad” vilket promotor/promotorix också säger under akten. Insignierna är ett bevis för att en doktor är promoverad.

Doktorshatt

Doktorshatten symboliserar både frihet och makt. Den är svart och veckad och har ett guldspänne med Högskolan Dalarnas symbol.

Doktorsring

Doktorsringen är av guld och symboliserar trohet till vetenskapens ideal. Ringen är prydd med högskolans symbol. Med doktorsexamen följer rätten att bära doktorsringen. Vid ceremonin delas ringen endast ut till hedersdoktorerna.

Lagerkrans

Lagerkransen är en promotionssymbol främst i Sverige och Finland. Den har sitt ursprung i antiken och var det pris som segrarna belönades med. I akademien symboliserar den vetenskap, lärdom och är en belöning för lärda mödor.

Parnass

Parnassen kallas den ”kateder” som används vid promotionen. Ordet *parnass* kommer från den grekiska mytologin och betyder det gudomliga berget. Berget var helgat åt Apollon och musorna och var den upphöjda plats där de välutbildade fick samlas. När en doktor bestiger eller förs över parnassen av promotorn, symboliserar det att han eller hon nu har rätt att ge akademisk undervisning till studenterna.

Diplom

Diplomet är ett högtidligt examensbevis. Från början var det en skriftlig bekräftelse av de rättigheter som tillkom de promoverade.

Professorsinstallation

Installationen av nya professorer har anor från medeltiden. Ordet ”stallum” syftar på den stol som anvisades i domkyrkans kor när en domkapitelsledamot insattes i sitt ämbete. Alla professorer som installeras får en medalj med högskolans symbol ängsklockan gjord i silver fäst på ett lila band.

Symboler

Högskolan Dalarna använder sedan den första akademiska högtiden 1995 ett antal akademiska symboler. Symbolerna vilar på mycket gamla traditioner samtidigt som Högskolan Dalarna vill skapa egna traditioner som knyter an till vår identitet i Dalarna och till vår nutid.

Processionen

En procession är ett högtidligt festtåg. Den akademiska processionen utgör en sinnebild för vandringen mot kunskapens fördolda mål. Processionen inleds med en fanborgs buren av marskalkar därefter följer rektor, gäster, professorer, docenter, doktorer, lektorer befordrade på konstnärlig grund, excellenta och meriterade lärare samt högskolans akademiska personal. Dalarna har en lång och gedigen tradition av folkmusik med ett stort antal folkmusiker. Högskolan Dalarnas egen marsch är komponerad av fiolspelman Ola Bäckström och som spelas under processionen.

Ceremonistav

Ceremonistaven används vid den akademiska processionen som inleder och avslutar den akademiska högtiden. Den är en gåva från Avesta kommun och Outokumpu Stainless AB och har skapats av falukonstnären Jörg Jeschke.

Staven är gjord i ask och rostfritt stål från Avesta, med en krans av porfyrstenar från Älvdalen. I kransen sitter band i högskolans färg, lila, och i de svenska färgerna.

Högskolans ceremonistav är gjord i ask med högskolans symbol i en klotform av rostfritt stål från Avesta. Strax nedanför finns en krans av porfyrstenar från Älvdalen.

Högskolan Dalarnas symbol är den stiliserade ängsklockan, som för tankarna till Dalarnas landskapsblomma och ängsklockans lila färg.

HÖGSKOLAN
DALARNA